શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન દ્વારા સંપાદિત

પત્રક A ના નિષ્પત્તિ આધારિત પ્રશ્નો

ધોરણ – ૭

ગુજરાતી

સત્ર – ૨

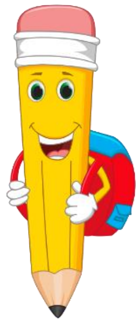

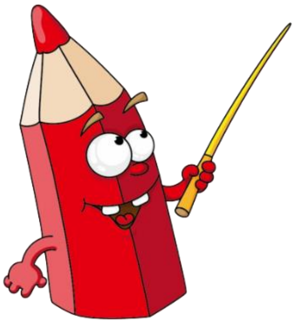

વર્ગ શિક્ષકશ્રીનું નામ : ....

વર્ગ : ....

શાળાનું નામ : ....

તાલુકો : .... જિલ્લો : ....

ધોરણ ૧ થી ૮ ની અધ્યયન નિષ્પત્તિ અને પાઠ આયોજન મેળવવા માટે ગુગલ પ્લે સ્ટોર પરથી શિક્ષણ સાગર એપ ડાઉનલોડ કરો.

શિક્ષણ સાગર

પ્રાસ્તાવિક

સંરચનાત્મક કે વિકાસાત્મક મૂલ્યાંકન

વિદ્યાર્થીઓની સિદ્ધિનું સ્તર જાણવા અને વિદ્યાર્થીઓની સિદ્ધિ પરથી નિદાન કરવા સંરચનાત્મક મૂલ્યાંકનનો ઉપયોગ થાય છે. વર્ગશિક્ષણ સાથે મૂળભૂત રીતે સંકળાયેલ આ પ્રકારનું મૂલ્યાંકન વિદ્યાર્થીને માહિતી અપાયા બાદ, માહિતી વિતરણના કોઈ ચોક્કસ તબક્કે એટલે કે વિષયવસ્તુના કોઈ એક નિશ્ચિત એકમના શિક્ષણ બાદ કરી શકાય. આ પ્રકારનું મૂલ્યાંકન વિદ્યાર્થીઓને પ્રેરણા પૂરી પાડે છે અને શિક્ષકો માટે અધ્યાપન અભિગમ સુધારવાની દિશા સ્પષ્ટ કરે છે. આ પ્રકારનું મૂલ્યાંકન અધ્યયન - અધ્યાપન પ્રક્રિયાના અંતર્ગત ભાગ તરીકે સ્વીકારાયેલ છે, મૂળભૂત રીતે વર્ગીશિક્ષણ સાથે સંકળાયેલ છે.

એકમ કસોટીઓ, શિક્ષક નિર્મિત અનૌપચારિક કસોટીઓ, સ્વાધ્યાયો, વિદ્યાર્થીની કચાશ પારખતી નિદાન કસોટીઓ વગેરે દ્વારા સંરચનાત્મક મૂલ્યાંકન હાથ ધરી શકાય. ટૂંકમાં કહીએ તો સંરચનાત્મક મૂલ્યાંકન વિષયવસ્તુની ચોક્કસ બાબતોના સંદર્ભમાં વિદ્યાર્થીઓનું પ્રવર્તમાન સિદ્ધિ સ્તર જાણવા માટે હાથ ધરાય છે. સંરચનાત્મક મૂલ્યાંકન એ સતત અને સર્વગ્રાહી રીતે ચાલતી અધ્યયન માટેના મૂલ્યાંકનની પ્રક્રિયા છે.

શાળાઓમાં વિદ્યાર્થીઓના સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન માટે યોજના તૈયાર કરતાં વિદ્યાર્થીઓના વિકાસના વિવિધ પાસાંને ધ્યાનમાં રાખી સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનની યોજનાને નીચેના જેવા ચાર વિભાગમાં વહેંચી શકાય:

(1) બૌદ્ધિક બાબતોના અભ્યાસના વિષયોનું મૂલ્યાંકન

(2) શારીરિક ક્ષમતા, સ્વાસ્થ્ય અને ઉત્પાદક કૌશલ્યોનું મૂલ્યાંકન

(3) સામાજિક ગુણો, શક્તિઓ અને સમજનું મૂલ્યાંકન

(4) વિવિધપ્રકારનાં મૂલ્યો, વલણો, અભિરુચિઓ, પસંદગીઓ અને દષ્ટિકોણનું મૂલ્યાંકન

ઉપરોક્ત વિભાગોને ધ્યાનમાં રાખી ક્યા વિભાગનું મૂલ્યાંકન કોણ કરશે, કઈ રીતે કરશે. વગેરે બાબતો શાળાના સમગ્ર શિક્ષકોની સક્રિય મદદ લઈ સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનની યોજના તૈયાર કરવી જોઈએ. આ યોજના અમલમાં મૂક્યા પછી તેમાં જણાઈ આવતી ઉણપો સુધારી દર વર્ષે સુધારા- વધારા સાથેની યોજના અપનાવવી જોઈએ.

સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન (SCE) બાબત માર્ગદર્શન

સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન (SCE) બાબત માર્ગદર્શન @ જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, સિદસર – ભાવનગર. સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન સંદર્ભે તાલીમમાં વારંવાર કેટલાંક પ્રશ્નો પુછવામાં આવતાં હોય છે તે બાબતે અહીં કેટલીક સ્પષ્ટતાઓ કરવામાં આવી છે.

પ્રશ્ન : નવી અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ જીસીઈઆરટી દ્વારા આપવામાં આવી છે તે કઇ રીતે ઉપયોગમાં લેવી ?

જવાબ : નવા પાઠ્યપુસ્તક સાથે તેમની અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ પણ જીસીઈઆરટી દ્વારા તેમની વેબસાઈટ www.gcert.gujarat.gov.in પર મુકવામાં આવી છે . યાદ રાખીએ કે આ અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ આદર્શ રીતે આપેલાં વિષયવસ્તુને ધ્યાનમાં રાખીને બનાવવામાં આવી છે . આ અધ્યયન નિષ્પત્તિઓમાં મુખ્ય નિષ્પત્તિ અને જરૂર મુજબ તેની પેટા અધ્યયન નિષ્પત્તિઓની યાદી આપવામાં આવી છે . સાથે જ જે - તે અધ્યયન નિષ્પત્તિનાં અધ્યયન - અધ્યાપન માટેની પ્રવૃત્તિ પણ આપવામાં આવી છે . જ્યારે પણ આપણે વિદ્યાર્થીને અધ્યયન - અધ્યાપનનાં અનુભવ પુરા પાડીએ તેમાં આ પ્રવૃત્તિઓ કરાવવાની છે.

પ્રશ્ન : પત્રક - A માટે અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ કેવી રીતે પસંદ કરવી અને ક્યારે કરવી ?

જવાબ : પત્રક - A જેને આપણે રચનાત્મક મૂલ્યાંકન તરીકે ઓળખીએ છીએ . આ ★અનૌપચારિક★ મૂલ્યાંકન સ્વરૂપનાં માળખામાં સમાવિષ્ટ છે . જ્યારે અધ્યયન - અધ્યાપનની પ્રક્રિયા ચાલતી હોય તે દરમિયાન ★અનૌપચારિક★ રીતે ★જ★ જે અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ ચકાસી શકાય તેમ હોય તેવી અધ્યયન નિષ્પત્તિઓને રચનાત્મક મૂલ્યાંકન માટે પસંદ કરી શકાય . આ અધ્યયન નિષ્પત્તિઓની પસંદગી અને મૂલ્યાંકન શિક્ષકની વિશિષ્ટ આવડત માંગી લે તેવું કામ છે . આ માટેની અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ શિક્ષકે અગાઉથી જ સત્રારંભે નક્કી કરી લેવી જોઇએ જેથી જે - તે અધ્યયન નિષ્પત્તિનાં અધ્યાપન કાર્ય વખતે મૂલ્યાંકનનું આગોતરૂં આયોજન થઈ શકે અને સાતત્યતાપૂર્ણ મૂલ્યાંકન થઇ શકે .

પ્રશ્ન : જીસીઈઆરટી દ્વારા આપવામાં આવેલી અધ્યયન નિષ્પત્તિની યાદીમાં ૨૦ કરતાં વધારે અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ આપવામાં આવી છે તો અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ કેમ લેવી ?

જવાબ : જીસીઈઆરટી દ્વારા જે અધ્યયન નિષ્પત્તિઓની યાદી આપવામાં આવી છે તે અધ્યયન - અધ્યાપન માટેની યાદી છે . જ્યારે આપણે મહત્તમ ૨૦ અધ્યયન નિષ્પત્તિ લેવાની વાત કરીએ છીએ ત્યારે ધ્યાન રાખીએ કે આપણે અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન પત્રક- A ની વાત કરીએ છીએ . અનૌપચારિક રીતે મૂલ્યાંકન થઈ શકે તેવી મહત્તમ ૨૦ પ્રતિનિધિરૂપ ક્ષમતા જ પત્રક -A માટે લેવાની છે .

પ્રશ્ન : એકમ કસોટીમાં આપવામાં આવેલી અધ્યયન નિષ્પત્તિઓનાં આધારે રચનાત્મક મૂલ્યાંકન પત્રક - A માં મૂલ્યાંકન નોંધ કરી શકાય ?

જવાબ : એકમ કસોટી નિશ્ચિત માળખામાં લેવામાં આવે છે . અને તે લેખિત પ્રકારની એટલે ઔપચારિક પ્રકારની કસોટી છે જ્યારે રચનાત્મક પત્રકમાં અનૌપચારિક મૂલ્યાંકનની વાત છે . એકમ કસોટી જે - તે એકમ અથવા એકમોનાં અંતે લેવામાં આવે છે જ્યારે રચનાત્મક મૂલ્યાંકન પત્રક - A સતત થતાં મૂલ્યાંકનનો ભાગ છે જે અધ્યયન - અધ્યાપન પ્રક્રિયા દરમિયાન થાય છે

પ્રશ્ન - રચનાત્મક મૂલ્યાંકન પત્રક - A માટે જો મૌખિક પ્રશ્નો પૂછવામાં આવ્યા હોય તો તેનો આધાર કેવી રીતે રાખવો ?

અથવા પત્રક- A ના મૂલ્યાંકનનાં આધાર કેવી રીતે રાખવાં ?

જવાબ: અગાઉ એક પ્રશ્નના જવાબમાં વાત થઇ . રચનાત્મક મૂલ્યાંકનમાં એવી અધ્યયન નિષ્પત્તિઓની પસંદગી કરવામાં આવે છે જેનું મૂલ્યાંકન અનૌપચારિક રીતે કરવામાં આવતું હોય આ પ્રકારનાં મૂલ્યાંકન માટે શિક્ષકે આગોતરૂં આયોજન કરવું પડે તે પણ આપણે જાણ્યું . હવે વાત કરીએ આધારોની તો તમે જે - તે અધ્યયન નિષ્પત્તિ પત્રક - A માટે લીધી હોય તે માટે મૂલ્યાંકન પદ્ધતિનું આગોતરૂં આયોજન તો કર્યું જ હોય છે . આ આયોજન પણ તમારો આધાર બની શકે.

દૈનિકબુકમાં પણ મૂલ્યાંકન નોંધમાં તમે તે નોંધ્યું હશે . તમે રચનાત્મક મૂલ્યાંકન માટે કોઇ અનૌપચારિક ક્રિયાત્મક કસોટી નક્કી કરી હોય તો તેમાં વિદ્યાર્થીએ કરેલાં કામને આધાર તરીકે રાખી શકાય , મૌખિક પ્રશ્નોત્તરી અથવા ક્યારેક સામુહિક અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન વખતે આધાર ન હોય તો ચાલી શકે પણ મૂલ્યાંકન સાતત્યતાપૂર્ણ કરવામાં આવ્યું હોય તે જરૂરી છે . ઉદાહરણ તરીકે કોઇ એક અધ્યયન નિષ્પત્તિ માટે શિક્ષકશ્રી દ્વારા મૌખિક પ્રશ્નોત્તરી કરવામાં આવી હોય અને તેનાં આધારે રચનાત્મક પત્રક - A માં સિદ્ધિની નોંધ કરવામાં આવી હોય . હવે ફરીવાર જ્યારે અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે ત્યારે અપવાદ અને સહજ અમુક વિદ્યાર્થી બાદ કરતાં બાકીનાં વિદ્યાર્થીઓ જવાબ આપી શકે તે આવશ્યક છે .

👉 પરિપત્ર ડાઉનલોડ કરો

માનનીય હરેશભાઈ ચૌધરી સાહેબનો રચનાત્મક મૂલ્યાંકન આધારિત વિડીયો જોવા અહી ક્લિક કરો

સંદર્ભ : Guidance on Continuous and Comprehensive Assessment (SCE) @ District Education and Training Bhavan, Sidsar – Bhavnagar

ધ્યાનમાં રાખવાની વાત : અહી આપેલ પત્રક A અને નીચે આપેલ પ્રશ્નો એ ફક્ત નમુના રૂપ છે શિક્ષક મિત્રો તમે તમારા ધોરણ માં વર્ગ ની પરિસ્થિતિ મુજબ અધ્યયન નિષ્પતિ માં બદલાવ કરી શકો છો..

શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન ટીમ

રચનાત્મક મુલ્યાંકન પત્રક વિષય - ગુજરાતી ધોરણ - ૭ (દ્વિતીય સત્ર)

શાળાનું નામ : **તા.** **પત્રક :- A** **સને: 2022-23**

ક્ર.નં	વિદ્યાર્થીનું નામ	11. અખબારી નોંધ		12. જનની	13. હાઈસ્કૂલમાં		14. ભમીએ ગુજરાતે દક્ષિણ ભણી, 15. આવ, ભાણા આવ !			16. ગ્રામમાતા		17. સિંહની દોસ્તી		18. જીવરામ ભટ્ટ		19. સોના જેવી સવાર		20. પાંચ દાણા		21. સુભાષિતો		શિક્ષણ સાગર			
		G7.9 આશરે 4000 જેટલા શબ્દો જાણે છે અને શબ્દકોશ, જોડણી અને વ્યાવહારિક બાળકોશ જાણે છે	G7.2 પરિચિત અનેઅપરિચિત પરિસ્થિતિમાં વાતચીત, વડતરો, ચર્ચા સમજે છે અને યોગ્ય હાવભાવ સાથે સહજ રીતે	G7.1 વાર્તા, કાવ્યો, વડતરો, સંવાદો, પ્રસંગો સાંભળી તથા મુખવાચન કરી તેને સમજે છે.	G7.10 પ્રતિષ્ઠિતવ્યક્તિ, સંસ્થા, પરિચિત પ્રસંગો, સ્થળોની મુલાકાત લેશે અને પરિસ્થિતિ સંદર્ભેપોતાના અનુભવ વિચારો અને મંતવ્યોઆત્મવિશ્વાસપૂર્વક રજૂ કરે છે.	G7.18 સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, વચન, કાળ, વાક્યના પ્રકાર, સંજ્ઞા, વિશેષણ સહિત વ્યાવહારિક વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરે છે	G7.15 ગદ્ય-પદ્યનુંસ્વતંત્ર લેખન કરે છે. સ્વતંત્ર લેખન કરે છે. (મુદ્દા પરથી વાર્તા, વિવિધ પત્રો, નિબંધ લખે છે	G7.8 વિવિધ સામાજિક પરિસ્થિતિ સંદર્ભે વ્યવહારમાં મેળા, ઉત્સવોમાં ભાષાની થતી રજૂઆત સાંભળી અને સમજે છે	G7.18 સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, વચન, કાળ, વાક્યના પ્રકાર, સંજ્ઞા, વિશેષણ સહિત વ્યાવહારિક વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરે છે	G7.1 પ્રતીષ્ઠિતવ્યક્તિ, સસ્થા, પરિચિત પ્રસંગો, સ્થળોની મુલાકાત લેશે અને પરિસ્થિતિ સંદર્ભે પોતાના અનુભવો, વિચારો અને મંતવ્યોઆત્મવિશ્વાસપૂર્વક રજૂ કરે છે	G7.1 વાર્તા, કાવ્યો, પદ્યો, સંવાદો, પ્રસંગો સાંભળી તથા મુખવાચન કરી સમજે છે અને સર્જન કરે છે.	G7.4 કિશોર સાહિત્ય અને લોકસાહિત્યની કૃતિઓ અને નાટકો સાંભળી, વાંચી સમજે છે તેમ જ કથાના સંવાદો રજૂ કરે છે.	G7.18 સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, વચન, કાળ, વાક્યના પ્રકાર, સંજ્ઞા, વિશેષણ સહિત વ્યાવહારિક વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરે છે.	G7.9 આશરે 4000 જેટલા શબ્દો જાણે છે અને શબ્દકોશ, જોડણી તથા વ્યાવહારિક વ્યાકરણ જાણે છે.	G7.12 ટુચકાઓ, કિસ્સાઓ, જાતે બનાવી ક્રમશ: રજૂ કરે અને જૂથચર્ચા અને પ્રશ્નોત્તરી સ્પર્ધામાંભાગ લેશે	G7.10 પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિ, સંસ્થા, પરિચિત પ્રસંગો, સ્થળોની મુલાકાત લેશે અને પરિસ્થિતિ સંદર્ભે પોતાના અનુભવો, વિચારો અને મંતવ્યો આત્મ વિશ્વાસપૂર્વક રજૂ કરે છે	G7.18 સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, વચન, કાળ, વાક્યના પ્રકાર, સંજ્ઞા, વિશેષણ સહિત વ્યાવહારિક વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરે છે	G7.8 વિવિધ સામાજિક પરિસ્થિતિ સંદર્ભે વ્યવહારમાં મેળા, ઉત્સવોમાં ભાષાની થતી રજૂઆત સાંભળી અને સમજે છે	G7.9 આશરે 4000 જેટલા શબ્દો જાણે છે અને શબ્દકોશ, જોડણી તથા વ્યાવહારિક વ્યાકરણ, બાળકોશ જાણે છે	G7.4 કિશોર સાહિત્ય અને લોકસાહિત્યની કૃતિઓ અનેનાટકો સાંભળી, વાંચી સમજે છે તેમ જ કથાના સંવાદો રજૂ કરે છે	G7.7 સમાચારપત્રો, સામયિકો, રેલવે ટાઇમટેબલ વગેરે જેવી જીવન ઉપયોગી વિગતો વાંચે છે તથા તારવી ઉક્ત મેળવે છે.	સત્રાંતે વિદ્યાર્થીઓ એ મેળવેલ જે તે નિશાની ઓની કુલ સંખ્યા			૪૦ માંથી મેળવેલ ગુણ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	√	?	×	

11. અખબારી નોંધ

G7.9 આશરે 4000 જેટલા શબ્દો જાણે છે અને શબ્દકોશ, જોડણી અને વ્યાવહારિક બાળકોશ જાણે છે.

પ્રશ્ન 1. તમે પત્રકાર છો અને તમારે તમારા ગામના સરપંચનું ઇન્ટરવ્યુ લેવાનું છે તો તમે કેવા પ્રશ્નો પૂછશો?

1. ____
2. ____
3. ____
4. ____
5. ____
6. ____
7. ____
8. ____
9. ____
10. ____

shikshansagar.com · શિક્ષણ સાગર The King of Education

G7.2 પરિચિત અનેઅપરિચિત પરિસ્થિતિમાં વાતચીત, વક્તવ્યો, ચર્ચા સમજે છે અને યોગ્ય હાવભાવ સાથે સહજ રીતે બોલે છે.

પ્રશ્ન 2. ન્યૂઝપેપર (વર્તમાનપત્ર)માં આવેલ અખબારી યાદી અહીં ચોટાડી, તેના પરથી પ્રશ્નો બનાવો.

1. ____

____

2. ____

____

3. ____

____

શિક્ષણ સાગર

12. જનની

G7.1 વાર્તા, કાવ્યો, વકતવ્યો, સંવાદો, પ્રસંગો સાંભળી તથા મુખવાચન કરી તેને સમજે છે.

1. 'જનની' કાવ્યનો ભાવાર્થ લખો.

____

____

____

____

2. અમીની ભરેલી એની આંખડી રે લોલ' – પંક્તિને સમજાવો.

____

____

____

પ્રશ્ન 1. નીચેની કાવ્યપંક્તિઓમાં રેખાંકિત શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દ લખી વાક્ય પ્રયોગ કરો.

મૂંગી આશિષ ઉરે મલકતી રે લોલ,
લેતાં ખૂટે ન એની લ્હાણ રે.. જનની...
ઘરણીમાતાયે હશે ધ્રૂજતી રે લોલ,
અચળા અચૂક એક માય રે. જનની...
ગંગાના નીર તો વધે ઘટે રે લોલ,
સરખો એ પ્રેમનો પ્રવાહ રે જનની
વરસે ઘડીક વ્યોમ વાદળી રે લોલ,
માડીનો મેઘ બારે માસ રે. જનની

1. શબ્દ - ____

વાક્ય - ____

____

2. શબ્દ - ____

વાક્ય - ____

____

3. શબ્દ - ____

વાક્ય - ____

____

4. શબ્દ - ____

વાક્ય - ____

____

5. શબ્દ - ____

વાક્ય - ____

____

6. શબ્દ - ____

વાક્ય - ____

____

7. શબ્દ - ____

વાક્ય - ____

____

13. હાઈસ્કૂલમાં

G7.10 પ્રતિષ્ઠિતવ્યકિત, સંસ્થા, પરિચિત પ્રસંગો, સ્થળોની મુલાકાત લેશે અને પરિસ્થિતિ સંદર્ભેપોતાના અનુભવ વિચારો અને મંતવ્યોઆત્મવિશ્વાસપૂર્વક રજૂ કરે છે.

★તમારા ગામમાં કે આજુબાજુ આવેલી કોઈ વિશેષ વ્યકિતની જગ્યાની મુલાકાત લીધી હોય એમના વિષે તમારા મંતવ્યો વિચારો 10 વાક્યમાં લખો.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

G7.18 સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, વચન, કાળ, વાક્યના પ્રકાર, સંજ્ઞા, વિશેષણ સહિત વ્યાવહારિક વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરે છે

પ્રશ્ન 2. નીચેના ફકરામાંથી રેખાંકિત શબ્દોને શબ્દકોશના ક્રમમાં ગોઠવો.

ક્સરતમાંથી તો મુક્તિ મેળવી જ. નિશાળના સમય પછી પોતે મારી હાજરી પોતાની સેવામાં અર્થ ઇચ્છે છે એવો પિતાશ્રીનો કાગળ હેડમાસ્તરને મળવાથી મુક્તિ મળી.

1. ________　　2. ________

3. ________

4. ________　　5. ________

6. ________

પ્રશ્ન ૩ ઉદાહરણ મુજબ પ્રમાણવાચક વિશેષણ ના પાંચ વાક્ય લખો.

ઉદાહરણ: ખોબો ભરીને ઘઉં.

1. ____
2. ____
3. ____
4. ____
5. ____

શિક્ષણ સાગર

14. ભમીએ ગુજરાતે : દક્ષિણ ભણી

G7.15 ગદ્ય–પદ્યનુંસ્વતંત્ર લેખન કરે છે. સ્વતંત્ર લેખન કરે છે. (મુદ્દા પરથી વાર્તા, વિવિધ પત્રો, નિબંધ લખે છે.

પ્રશ્ન 1. **તમારા જિલ્લામાં આવેલા જોવાલાયક સ્થળોના નામ લખો.**

1. ____________________________
2. ____________________________
3. ____________________________
4. ____________________________
5. ____________________________

પ્રશ્ન 2. **ઉપર દર્શાવેલ સ્થળોની એક એક વિશેષતા લખો.**

1. ____
____
2. ____
____
3. ____
____
4. ____
____
5. ____
____

G7.18 સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, વચન, કાળ, વાક્યના પ્રકાર, સંજ્ઞા, વિશેષણ સહિત વ્યાવહારિક વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરે છે

પ્રશ્ન 1 **કૌંસમાંથી યોગ્ય વાચક વિશેષણ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.**

(કેટલા, શું, કેમ, કઈ કઈ, કેવા, કેટલો, શી, કોની, કેવો, ક્યા ક્યા)

1. ઉષાએ બનાવેલ ઢોસો તમને _____________ લાગ્યો ?

2. બાળકોને ___________ રમતો રમવી ગમે ?

૩. રમાએ ___________ વાત કરી ?

4. મહેશ પાસે ______________ રમકડાં છે ?

5. રાત્રે આકાશમાં ___________ દેખાય ?

પ્રશ્ન 2. આગળના પ્રશ્નમાં આપેલ પ્રશ્નવાચક વિશેષણોનો ઉપયોગ કરી અન્ય એક એક વાચક બનાવો.

1____

____

2____

____

3____

____

4____

____

5____

____

15. આવ, ભાણા આવ !

G7.8 વિવિધ સામાજિક પરિસ્થિતિ સંદર્ભે વ્યવહારમાં મેળા, ઉત્સવોમાં ભાષાની થતી રજૂઆત સાંભળશે અને સમજે છે.

પ્રશ્ન:–1 તમારી આજુબાજુ કોઈ મેળો ભરાતો હોય અને તમે મેળામાં ગયા હશો ત્યાં અલગ અલગ દુકાનવાળા, ફેરિયાઓ તેમજ અન્ય વ્યક્તિઓ કઈને કઈ વેચવા માટે બુમો પાડતા હોઉં છે અવાજ કરતા હોય છે એ કેવું કેવું બોલે છે એમની ભાષામાં 10 વાક્યો લખો.

1...

2...

3...

4...

5...

6...

7...

8...

9...

10...

શિક્ષણ સાગર

16. ગ્રામમાતા

G7.10 પ્રતિષ્ઠિતવ્યક્તિ, સંસ્થા, પરિચિત પ્રસંગો, સ્થળોની મુલાકાત લેશે અને પરિસ્થિતિ સંદર્ભે પોતાના અનુભવો, વિચારો અને મંતવ્યોઆત્મવિશ્વાસપૂર્વક રજૂ કરે છે.

પ્રશ્ન 1 નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

1. તમે બગીચા કે ખેતરોમાં જાવ અને ત્યાં તમને હરિયાળી જોવા મળે તો તમને કેવો વિચાર આવે ?

____

____

2. તમને ક્યારેય કોઇ વસ્તુ જોઈને કુતૂહલ થયું છે ? ક્યારે ?

____

____

પ્રશ્ન 2 કૌંસમાં આપેલ શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને શિયાળાની સવારનું વર્ણન કરો.

(ઉગમણે, સૂર્ય, લાલશ, ચોખ્ખું, આકાશ, કડકડતી, ઠંડી, શીતળ, પવન, પંખીઓ, કલરવ)

____

____

G7.1 વાર્તા, કાવ્યો, વક્તવ્યો, સંવાદો, પ્રસંગો સાંભળી તથા મુખવાચન કરી સમજે છે અને સર્જન કરે છે.

પ્રશ્ન 3. નીચેના કોષ્ટકને આધારે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

ગ	લ	મ	વ	જ	ખ	ડ	ણ
વ	હે	લ	વ	ર્ષા	શિ	જ	મ
ળ	લ	મં	સં	ગ	શિ	સ	ગ
ખ	ઉ	ષ	ત	શ	ર	ખ	ણ
ર	મ	ના	જ	વ	ડ	ણ	ત
જ	શિ	યા	ળો	ખ	શ	ર	દ
ગ્રી	મ	લ	દ	ર	સ	દ	ખ
ષ્મ	સ	ર	વ	ચો	મા	સુ	જ

1. મુખ્ય ત્રણ ઋતુઓના નામ લખો.

_________________, _________________,

____

2. છ પેટા ઋતુઓના નામ લખો.

1. _____________ 2. ______________ 3. ______________

4._____________ 5. ______________ 6. ______________

17. સિંહની દોસ્તી

G7.4 કિશોર સાહિત્ય અને લોકસાહિત્યની કૃતિઓ અને નાટકો સાંભળી, વાંચી સમજે છે તેમ જ કથાના સંવાદો રજૂ કરે છે.

પ્રશ્ન 4. તમારી શાળાના પુસ્તકાલયમાંથી લોકકથાઓ અને પ્રાણીપ્રેમની વાર્તાઓને લગતા પુસ્તકો શોધી તેના નામ લખો અને એક પુસ્તક વિષે એના અમુક સંવાદ તમારી ભાષામાં લખો

પુસ્તક નામ :–

સંવાદ:–

G7.18 સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, વચન, કાળ, વાક્યના પ્રકાર, સંજ્ઞા, વિશેષણ સહિત વ્યાવહારિક વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરે છે.

પ્રશ્ન 3. નીચે આપેલાં વાક્યોને પ્રશ્નવાચક, ઉગારવાચક અને વિધાનવાચકમાં વર્ગીકૃત કરો.

1. વરસાદ ઝરમર ઝરમર વરસી રહ્યો છે.
2. માતાનો સંતાન પ્રત્યેનો પ્રેમ કેવો અનોખો હોય છે!
3. રાજલબાને મળવા કોણ આવ્યું હતું?
4. વાહ! સ્વીટુએ કેટલું સુંદર ગ્લાસ-પેઈન્ટીંગ બનાવ્યું છે !
5. આકાશ આજે શાળાએ મોડો કેમ આવ્યો?
6. આપણે સ્વચ્છતા રાખવી જોઇએ.
7. અરે! સૂર્યની લાલાઇસ તો જુઓ!
8. તમે બાળકો માટે નવાં કપડાં ક્યારે લાવશો?
9. બા ની યાદમાં લાલી કૂતરી પણ રડતી હતી !
10. નયનાએ કિંજલને કાનમાં શું કહ્યું?

પ્રશ્નવાક્ય:

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________

____

ઉદગારવાક્ય:

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________

વિધાનવાક્ય :

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________

18. જીવરામ ભટ્ટ

G7.9 આશરે 4000 જેટલા શબ્દો જાણે છે અને શબ્દકોશ, જોડણી તથા વ્યાવહારિક વ્યાકરણ જાણે છે.

પ્રશ્ન 3. નીચેના વાક્યોમાંથી ક્રિયાપદ શોધીને એ જ ક્રિયાપદનો ઉપયોગ કરીને બીજું વાક્ય બનાવો.

1. જીવરામ બેઠો.
   ક્રિયાપદ – ____________________
   વાક્ય – ____________________
2. ચિન્હએ ખાધું.
   ક્રિયાપદ – ____________________
   વાક્ય – ____________________
3. લાકડું બળ્યું.
   ક્રિયાપદ – ____________________
   વાક્ય – ____________________
4. કાગળ વાંચ્યો.
   ક્રિયાપદ – ____________________
   વાક્ય – ____________________
5. પંક્તિ રડી.
   ક્રિયાપદ – ____________________
   વાક્ય – ____________________

પ્રશ્ન. 4. નીચેના વાક્યોમાં શબ્દો આડાઅવળા થઈ ગયા છે તેને યોગ્ય સ્થાને મૂકીને વાક્ય ફરીથી લખો.

1. અમે પુસ્તક છીએ હશે અત્યારે તે રાતે લખાતું કેમ
   ____
   ____
2. છૂટી મને શકે હવે રસ્તો એવો લાગતો એકે તો નથી.
   ____
   ____
3. ભટ્ટ લેખક છે પાઠના જીવરામ દલપતરામ

4. મને નહીં રીક્ષા હું બસમાં જઈશ મળે તો.

5. કરતાં છે ગુજરાતી વધુ ગણિત મને ગમે.

G7.12 ટૂચકાઓ, કિસ્સાઓ, જાતે બનાવી ક્રમશ: રજૂ કરે અને જૂથચર્ચા અને પ્રશ્નોત્તરી સ્પર્ધામાંભાગ લેશે

1. તમને આવડતા ટુચકાઓ તમારી ભાષામાં કહો.

2. તમારા જીવનમાં બનેલ કોઈ એક હાસ્યનો પ્રસંગ લખો.

19. સોના જેવી સવાર

G7.10 પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિ, સંસ્થા, પરિચિત પ્રસંગો, સ્થળોની મુલાકાત લેશે અને પરિસ્થિતિ સંદર્ભે પોતાના અનુભવો, વિચારો અને મંતવ્યો આત્મ વિશ્વાસપૂર્વક રજૂ કરે છે

પ્રશ્ન 1. પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

1. વહેલી સવારે તમારા ગામમાં જોવા મળતા પ્રાકૃતિક વાતાવરણનું વર્ણન કરો.

____

____

____

2. તમારી શાળાના બાગમાં જોવા મળતા વિવિધ છોડનાં નામ લખો. તેમની સંભાળ કેમ રાખવી જોઇએ?

____

____

____

3. તમે લખેલ છોડના નામને શબ્દકોશના ક્રમમાં ગોઠવો.

____

____

____

4. વહેલી સવારે નીચે દર્શાવેલાં સ્થળોએ કેવું વાતાવરણ જોવા મળતું હશે ? વિચારીને વર્ણવો.

1. દરિયાકિનારો

____

2. જંગલ

____

3. શહેર

____

4. નદીકિનારો

____

G7.18 સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, વચન, કાળ, વાક્યના પ્રકાર, સંજ્ઞા, વિશેષણ સહિત વ્યાવહારિક વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરે છે.

પ્રશ્ન 1 નીચે આપેલા વાક્યોમાંથી સકર્મક ક્રિયાપદવાળા વાક્યો શોધીને લખો.

1. રાણાજીએ ઘોડાને કૂદાવ્યો.
2. શિક્ષક ભણાવે છે.
3. મીનેશ જમે છે.
4. સુલ્તાને જુમ્માની નમાજ અદા કરી.
5. મુકેશભાઈ સવારે ઉઠ્યા.

પ્રશ્ન 2. ઉદાહરણ પ્રમાણે આપેલા શબ્દોનો અર્થ આપી તેના પ્રત્યેક અક્ષર પરથી શબ્દ બનાવો

ઉદાહરણ : રસહીન – રસ વગરની

ર = રમઝટ સ = સમર્થ હી = હીમ ન = નયન

1. પનઘટ – ____________________

પ = ____________________ ન = ____________________

ઘ= ____________________ ટ= ____________________

2. ટમકવું - ____________________

ટ = ____________________ મ= ____________________

ક= ____________________ વું= ____________________

3. પરોઢીયું - ____________________

પ = ____________________ રો= ____________________

ઢી= ____________________ યુ= ____________________

4. ચોગમ - ____________________

ચો = ____________________ ગ= ____________________

મ= ____________________

પ્રશ્ન 3 ઉદાહરણમાં આપેલા પ્રાસયુક્ત શબ્દો જેવાં બીજા શબ્દો શોધીને લખો.

ઉદાહરણ. ગહેકી – મહેંકી

1. __________ - __________ 2. __________ - __________

3. __________ - __________ 4. __________ - __________

5. __________ - __________ 6. __________ - __________

શિક્ષણ સાગર

20. પાંચ દાણા

G7.8 વિવિધ સામાજિક પરિસ્થિતિ સંદર્ભે વ્યવહારમાં મેળા, ઉત્સવોમાં ભાષાની થતી રજૂઆત સાંભળી અને સમજે છે

પ્રશ્ન:–1 તમે ક્યાં ક્યાં ઉત્સવો ઉજવો છો?

....

....

પ્રશ્ન:–2 તમે ક્યાં ક્યાં મેળા જોયા છે?

....

....

પ્રશ્ન:–3 મેળામાં, વિવિધ ઉત્સવોમાં તમને કેવા કેવા અવાજો સંભળાય છે તે લખો.

....

....

....

....

....

....

G7.9 આશરે 4000 જેટલા શબ્દો જાણે છે અને શબ્દકોશ, જોડણી તથા વ્યાવહારિક વ્યાકરણ, બાળકોશ જાણે છે

પ્રશ્ન 1 નીચેના વાક્યોમાંથી ક્રિયાપદ શોધો.

1. પોતાના પિયરમાં મોકલીને દાણા વવરાવ્યા.

____

2. મૈત્રી ગ્રંથ વાંચે છે.

____

3. છોટુ બૂટ પહેરીને દોડ્યો.

___

4. મેં માસ્ક પહેર્યો.

___

5. નવરાત્રીમાં હું મન મૂકીને ગરબે ઘૂમ્યો.

___

પ્રશ્ન 2 નીચે આપેલ રૂઢિપ્રયોગનો ઉપયોગ કરીને એક ફકરો બનાવો.

1. વાત માંડીને કહેવી.
2. જીવ પરોવી દેવો.
3. ઝીણા જીવનું હોવું.
4. લક્ષ્મીની છોળો ઊછળવી.

___

shikshansagar.com · શિક્ષણ સાગર · The King of Education

21. સુભાષિતો

G7.4 કિશોર સાહિત્ય અને લોકસાહિત્યની કૃતિઓ અનેનાટકો સાંભળી, વાંચી સમજે છે તેમ જ કથાના સંવાદો રજૂ કરે છે.

પ્રશ્ન :1 તમે વાચેલી આજ દિન સુધીની કથામાંથી એક કથા તમારી ભાષામાં એના સંવાદ અહી લખો.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

G7.7 સમાચારપત્રો, સામયિકો, રેલવે ટાઈમટેબલ વગેરે જેવી જીવન ઉપયોગી વિગતો વાંચે છે તથા તારવી ઉકેલ મેળવે છે.

પ્રશ્ન:–1 તમે અત્યારસુધી ક્યાં ક્યાં સમાચારપત્રો સામયિકો વાચ્યા?

....

....

પ્રશ્ન:–2 તમે રેલ્વે કે બસ બસસ્ટેશનમાં ટાઇમટેબલ જોયું છે? હા તો એમાં શું શું હોય છે?

....

....

શિક્ષણ સાગર

આવું તમામ ધોરણનું વિષય વાઈઝ અધ્યયન નિષ્પત્તિ આધારિત પ્રશ્નો માટે નીચે આપેલ ધોરણ સામે ક્લિક કરો.

ધોરણ – ૩ CLICK HERE

ધોરણ – ૪ CLICK HERE

ધોરણ – ૫ CLICK HERE

ધોરણ – ૬ CLICK HERE

ધોરણ – ૭ CLICK HERE

ધોરણ – ૮ CLICK HERE

SHIKSHAN SAGAR

(શિક્ષણ સાગર)

એપ્લીકેશન ની વિશેષતા

શિક્ષણ સાગર
shikshansagar.com
The King of Education

આ એપ્લીકેશન મુખ્ય ત્રણ વિભાગમાં વહેચવામાં આવી છે .

૧. ટીચર ૨. વિદ્યાર્થી
૩. ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક

ટીચર – ઓનલાઈન હાજરી , MDM હાજરી , SAS ગુજરાત , ગુણોત્સવ પોર્ટલ , જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટ , GSHALA લોગીન , આધાર ડાયઝ એન્ટ્રી , શિષ્યવૃત્તિ ઓનલાઈન હાજરી , ખેલ મહાકુંભ એન્ટ્રી , ઈન્સ્પાયર એવોર્ડ એન્ટ્રી , CPF ચેક કરો , ઓનલાઈન PLI – LIC ભરો .

અમારા શિક્ષણ સાગર વોટ્સઅપ ગ્રુપમાં જોઈન થાઓ.

શિક્ષણ સાગર
JOIN GROUP

શિક્ષણ સાગર
shikshansagar.com
The King of Education

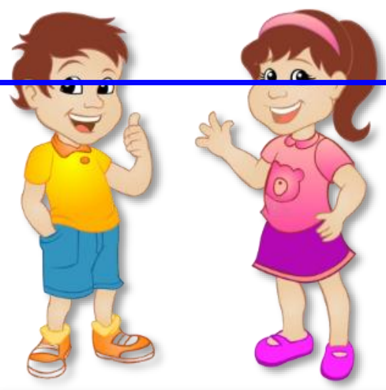

વિદ્યાર્થી – પાઠ્યપુસ્તક , પાઠ આયોજન , શિક્ષક આવૃત્તિ , સ્વ અધ્યયનપોથી , ઓનલાઈન MCQ , યુનિટ ટેસ્ટ , એકમનું સ્વાધ્યાય , MP3 કાવ્ય , અધ્યયન નિષ્પતી , અધ્યયન નિષ્પતી આધારિત પ્રશ્નો , સંદર્ભ સાહિત્ય અને આ બધું પાઠ વાઈઝ

ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક – શિક્ષક ઉપયોગી મટેરિયલ્સ , તમારું બનાવેલું મટેરિયલ્સ અમને આપો , તમારે જે મટેરિયલ્સ જોઈએ તે અમને કહો , મૂંઝવણ અને માર્ગદર્શન .

અમારા શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન પ્લે–સ્ટોર માંથી ડાઉનલોડ કરો.

JOIN
શિક્ષણ સાગર
APPLICATION